

REDAKCE / 9. 12. 2016

Odborníci: Česká dokumentární tvorba je podfinancovaná

Česká dokumentární tvorba je podfinancovaná, což vyplynulo i z diskusí na letošním festivalu v Jihlavě. Podle ředitele festivalu Marka Hovorky proto nejtalentovanější tvůrci často spojují svou tvorbu s televizní produkcí. A to nejen jako režiséři, ale i dramaturgové, či směřují k hranému filmu.

„Televizní snímky jsou podstatné pro reflexi současnosti a minulosti i pro vytváření národní paměti, avšak většinou nekomunikují se zahraničními diváky, nemají kinematografický přesah,“ podotkl Hovorka. Podle něj umí česká filmová scéna talentované filmaře objevit, horší už to je s jejich rozvojem. „České dokumenty v době útlumu hrané tvorby byly formálně odvážnější, otevíraly současná témata. Situace v hraném filmu se ale mění a bude zajímavé sledovat, jak na ni dokumentaristé zareagují, když se postupy obou žánrů sblíží a ovlivňují,“ dodal.

Eva Pjajčíková ze Státního fondu kinematografie ČTK řekla, že na vznik a vývoj dokumentů bylo od roku 2014 vynaloženo přes 70 milionů korun. „Navíc fond podporuje jejich propagaci, distribuci a festivaly,“ uvedla.

Na složité podmínky dokumentární tvorby upozornila i režisérka Helena Třeštíková. „Přesto tu existuje spousta tvůrců ochotných složité podmínky překonávat,“ dodala. Upozornila mimo jiné na aktivity společnosti Febio, která nyní uvede v České televizi čtvrtou sérii cyklu GEN – Galerie elity národa, která přiblíží 50 osobností. Od roku 1993 GEN nabídl 282 portrétů.

V listopadu mělo v českých kinech premiéru pět titulů s tematickým rozpětím od fotbalu či autismu k portrétu písničkáře Karla Kryla. Tento týden k nim přibyl snímek

Dagmar Smržové *Miluj mě, jestli to dokážeš*, nahlížející do intimního života postižených lidí. V Jihlavě získal cenu diváků.

Podle Anny Kaslové z Institutu dokumentárního filmu (IDF) byl od roku 2001 podpořen vznik téměř 300 východoevropských a středoevropských dokumentů. V panelu připravovaných projektů, který od roku 2005 organizuje s Českým filmovým centrem, představil i díl časosběrného projektu Třeštíkové z cyklu *Manželské etudy* nazvaný *Strnadovi*, který se v kinech objeví v lednu.

Před pěti lety kralovala mezi 35 snímky uvedenými do kin *Katka* režisérky Třeštíkové (123.375 lidí), o rok později vidělo dokument o žokeji Váňovi zhruba deset tisíc diváků. V roce 2013 zabodoval dokument *Hledá se prezident* (20.907 diváků) a rok nato snímek *Století Miroslava Zikmunda* (32.610 lidí). Loni se v kinech objevilo 16 dokumentů, *Cesta vzhůru* o horolezci Radku Jarošovi byla nejnavštěvovanější s počtem 20.313 diváků. Součástí aktivit IDF je portál dokweb.net s databází dokumentů ze střední a východní Evropy.

Významným producentem je vedle České televize nadace Film & Sociologie, která od roku 1991 uvedla na obrazovku přes 170 dokumentů, pět z nich zamířilo do kin. Produkovala dokument *Občan Havel*, který v návštěvnosti po roce 1989 drží rekord, když ho v kinech zhlédlo 160.000 diváků. Její snímky zachycují společenské proměny přelomu tisíciletí hlavně ve střední Evropě, deset let pořádá soutěž o cenu Pavla Kouteckého.

Podpora Státního fondu kinematografie dokumentární tvorbě:

rok	výroba	vývoj	celková výše podpory
2014	65	27	21.050.000
2015	25	12	23.610.000
2016	9	7	12.250.000

pozn. Ještě letos bude rozděleno dalších 13.500.000 korun, čímž celková podpora dosáhne 25.750.000 Kč.

Zdroj: ČTK